

ตัวชี้วัดทางการเงินที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมรีไซเคิล

Proper Financial Measures Within the Recycle Industry

กิตติศักดิ์ สรแพทย์¹

บทคัดย่อ

ผลการศึกษาพบว่าจากค่าทดสอบระดับความมีนัยสำคัญของความถดถอย ซึ่งบ่งบอกการให้ความสำคัญของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินของอุตสาหกรรมรีไซเคิล โดยแบ่งการวิเคราะห์ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินออกเป็น 3 ตัว ได้แก่ ตัวชี้วัดทางการเงินที่เป็นกำไรจากการดำเนินงานหลังหักภาษี ตัวชี้วัดทางการเงินที่เป็นกำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดจำหน่าย และตัวชี้วัดทางการเงินที่เป็นกระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่วนเกิน อุตสาหกรรมรีไซเคิลจะให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินคือ จำนวนต้นทุนทางการเงิน และค่าใช้จ่ายพนักงานไตรมาสปัจจุบันต่อค่าใช้จ่ายไตรมาสที่ผ่านมา สำหรับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เหมาะสมพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ในการตัดสินใจ (R^2) ของตัวชี้วัดทางการเงินที่เป็นกระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่วนเกินมีค่ามากที่สุด ดังนั้นกระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่วนเกินเป็นตัวชี้วัดทางการเงินที่เหมาะสมที่สุดของอุตสาหกรรมรีไซเคิล

Abstract

Using three financial indicators, this study finds significant relationships between financial and non financial indicators for the recycle industry, including Net Operating Profit after Tax (NOPAT), financial measure of Earnings before Interest, Tax, Depreciation, and Amortization (EBITDA) and Free Cash Flow (FCF). For the recycle industry, significant non financial indicators include financial cost and current quarterly to previous quarterly employee expense. Additionally, based on R Square criterion, the most proper financial measure for the recycle industry is Free Cash Flow.

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นสิ่งที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของการดำเนินธุรกิจซึ่งตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินอาจจะหมายถึง กำไรสุทธิ กำไรต่อหุ้นยอดขาย อัตราส่วนทางการเงิน อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน แต่ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินของแต่ละธุรกิจก็อาจจะแตกต่างกันไปตามประเภทธุรกิจ ดังนั้นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินก็เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถทราบถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสามารถประเมินสถานการณ์ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม

จากการศึกษาอุตสาหกรรมรีไซเคิลในประเทศไทย ปัจจุบันเป็นอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มให้ความสำคัญมากขึ้น โดยอุตสาหกรรมรีไซเคิลในประเทศไทยที่ผ่านมามีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยอุตสาหกรรมรีไซเคิลเป็นอุตสาหกรรมที่มีตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งมีขนาดใหญ่พอสมควรและเป็นอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอุตสาหกรรมรีไซเคิลมีความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้นอุตสาหกรรมรีไซเคิลต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงด้านกระบวนการ เพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ดังนั้นในการพัฒนาและปรับปรุงด้านกระบวนการด้านต่าง ๆ ในการดำเนินงานจำเป็นต้องเครื่องมือในการประเมินผลงาน ในการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงการนำตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงิน ได้แก่ กำไรจากการดำเนินงานหลังภาษี (NOPAT) และกำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดจำหน่าย (EBITDA) และกระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่วนเกิน (FCF)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินของอุตสาหกรรมรีไซเคิล
2. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมรีไซเคิล
3. เพื่อศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินที่เหมาะสมของอุตสาหกรรมรีไซเคิล

สมมติฐานของการวิจัย

H_0 : ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่ต่างกันจะมีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและประมวลผลจากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิโดยใช้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มธุรกิจเฉพาะกิจซึ่งมีลักษณะธุรกิจเป็นอุตสาหกรรมรีไซเคิลจำนวน 1 บริษัท ได้แก่ บริษัทบริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน) โดยส่วนใหญ่ธุรกิจดังกล่าวเริ่มนำเทคนิคบริหารและแนวปฏิบัติทางบัญชีบริหารมาใช้ นอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่อุตสาหกรรมรีไซเคิล เนื่องจากผู้ทำวิจัยมีความคิดเห็นว่าจะเห็นความแตกต่างในการเปรียบเทียบการเลือกใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินได้อย่างชัดเจนและอาจจะสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินที่เหมาะสมในการประเมินผลการดำเนินงานในอุตสาหกรรมรีไซเคิล

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือบริษัทในกลุ่มธุรกิจเฉพาะกิจซึ่งมีลักษณะธุรกิจเป็นอุตสาหกรรมรีไซเคิลจำนวน 3 บริษัทในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่าง บริษัทในกลุ่มธุรกิจเฉพาะกิจจำนวน 1 บริษัท ได้แก่ บริษัทบริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ และจากการเก็บข้อมูลจากฐานข้อมูลงบการเงินจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรีไซเคิลยานยนต์ โดยสอบถามข้อมูลทั่วไปของบริษัท ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผลในงานวิจัย

ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์งานวิจัย ทั้งของไทยและต่างประเทศจากห้องสมุดและเว็บไซต์ต่าง ๆ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์ถดถอยแบบเชิงพหุ (Multiple Regression)

4.1 สถิติเชิงอนุมานใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน โดยมีตัวแปรต้นหลาย ๆ ตัว กับตัวแปรตาม 1 ตัว เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของตัวแปรต้น ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินกับตัวแปรตามที่เป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงิน

4.2 สถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์ถดถอยแบบเชิงพหุ (Multiple Regression) ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน โดยมีตัวแปรต้นหลาย ๆ ตัว กับตัวแปรตาม 1 ตัว เพื่อศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เหมาะสมที่สุดในอุตสาหกรรมรีไซเคิล โดยลดตัวแปรต้นในการวิเคราะห์ โดยเลือกแต่ตัวแปรต้นที่มีนัยสำคัญจากการทดสอบความมีนัยสำคัญในการวิเคราะห์ในขั้นตอน 4.1

ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่าจากค่าทดสอบระดับความมีนัยสำคัญของความถดถอย (Sig) ซึ่งบ่งบอกความมีนัยสำคัญของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินของบริษัท ตลอดช่วงเวลาไตรมาสที่ 2 ปี 2547 - ไตรมาสที่ 2 ปี 2552 ที่ทำการศึกษารายบริษัทดังกล่าว บริษัทมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินในส่วนของจำนวนต้นทุนทางการเงิน ค่าใช้จ่ายพนักงานไตรมาสปัจจุบันต่อค่าใช้จ่ายพนักงานไตรมาสที่ผ่านมา ที่มีนัยสำคัญกับตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เป็นกำไรจากการดำเนินงานหลังหักภาษี (NOPAT) ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เป็นกำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และรายการตัดจำหน่าย (EBITDA) และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เป็นกระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่วนเกิน (FCF) สำหรับข้อสรุปเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางการเงินของอุตสาหกรรมรีไซเคิล จากวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (R^2) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เป็นกระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่วนเกิน (FCF) มีค่ามากที่สุดโดยทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ จากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยแบบเชิงพหุเพื่อศึกษาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงิน ดังนั้นกระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่วนเกิน (FCF) เป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เหมาะสมที่สุดในอุตสาหกรรมรีไซเคิล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่า ถ้าเป็นอุตสาหกรรมอื่นจะทำให้ความมีนัยสำคัญของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินที่เหมาะสมเปลี่ยนแปลงหรือไม่
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าถ้านำตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินตัวอื่น ๆ มาเป็นตัวแปรตามจะมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินตัวใดเหมาะสมอีกหรือไม่ที่สามารถประเมินผลงานของบริษัทได้
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าการวิเคราะห์ความมีนัยสำคัญของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงินในการประเมินผลงาน มีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน ตัวอื่น ๆ หรือไม่ ที่มีนัยสำคัญและสามารถอธิบายตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางการเงินในงานวิจัยครั้งนี้ได้

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- กัญแจดอกสำคัญของการพัฒนามูลค่าเพิ่มขององค์กร. จุฬาลงกรณ์รัว. (กรกฎาคม- กันยายน 2545): 19-29.
- กลุ่มอุตสาหกรรมรีไซเคิลยานยนต์. (2551, 6-25 มิถุนายน). สัมภาษณ์.
- วรศักดิ์ ทูมมานนท์. ถึงเวลาแล้วสำหรับมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ (Economic Value Added). แหล่งที่มา: http://account.acc.chula.ac.th/seminar/seminar_42.doc. 2552
- วรศักดิ์ ทูมมานนท์. บูรณาการการคิดต้นทุนกิจกรรม(ABC) ระบบวัดผลดุลยภาพ (BSC) และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ (EVA) : เรื่องใกล้ตัวผู้บริหาร. จุฬาลงกรณ์ปริทัศน์. (มกราคม-มีนาคม 2548) : 1-20.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. ดัชนีชี้วัดสถานภาพและศักยภาพอุตสาหกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. : แผนกสื่อสิ่งพิมพ์สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2544.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. ดัชนีชี้วัดสถานภาพและศักยภาพอุตสาหกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. : แผนกสื่อสิ่งพิมพ์สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. ดัชนีชี้วัดสถานภาพและศักยภาพอุตสาหกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. : แผนกสื่อสิ่งพิมพ์สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2546.
- เอกรินทร์ ชลระบิล. การตรวจสอบความเหมาะสมของสมการถดถอยแบบง่าย(Visual Test). วารสารบริหารธุรกิจ. (กรกฎาคม-กันยายน 2547): 61-71.
- Govindarajan V. and Fisher, Joseph. Strategy, Control System, and Resource Sharing: Effects On Business-Units Performance. Academy of Management Journal. (1990):259-285.
- Harold D. Fletcher and Darlene Brannigan Smith. Managing for Value: Developing A Performance Measurement System Integrating Economic Value Added and The Balanced Scorecard in Strategic Planning. Journal of Business strategies. V.21 (Spring 2004): 1-17.
- Hensen,D.R. and Mowen,M.M. Cost Management. Fourth Edition.: South-Western Publishing Co,

2003. James S. Wallace. Adopting residual income-based compensation plans: Do you get What you pay for ?. Journal of Accounting and Economics. V.24 (1997) : 275-300.
- Jangwoo Lee. and Danny Miller. RESEARCH NOTE AND COMMUNICATIONS PEOPLEMATTER: COMMITMENT TO EMPLOYEES STRATEGY AND PERFORMANCE IN KOREAN FIRM. Strategic Management Journal.(1999): 579-593.
- Kenneth Lebn and Anil K. Makbija. EVA, ACCOUNTING PROFITS. AND CEO TURNOVER: AN EMPIRICAL EXAMINATION. Journal of Applied Corporate finance V.10 (1997): 90-97.
- Leslie Eldenburg. And Ranjani Krishanan. Public versus private governance: a study of Incentives and operational performance. Journal of Accounting and Economics V.35 (2003): 377-404.
- Mike Andrews. Key performance indicators as a policy implementation technique. Proquest Dissertations And Theses 2000. 2003.
- Robert H. Chenhall. Integrative strategic performance measurement systems, Strategic alignment of manufacturing, learning and strategic out comes: Exploratory study. Accounting, Organizations and Society. V.30 (2005): 395-422.
- Sean A. Way. High Performance Work Systems and Intermediate Indicators of Firm Performance within the US Small Business Sector. Journal of Management. V.28 No.6 (2002):265-285.
- Stephen R. Moehrle., Jennifer A. Reynolds-Moehrle., and James S. Wallance. Dining at The earnings buffet. Business Horizons July-August (2003).